

Bemærkning at gjøre, da det er Forslag, der er stillet af Ministeren og tiltraadt af Udvalget, og jeg gaar derfor over til de Bemærkninger, der findes i Betænkningen til det Ufsnit, der nu ligger for.

Under Nr. 106 i Betænkningen findes en Bemærkning, som jeg henviser til, nemlig om, at hele Bidraget til Realskolerne foreløbig er udsat til 3die Behandling. Dernæst findes der en Bemærkning om Samarraad under Nr. 107 vedrørende Instrumentmager Weizmanns Stilling som Tilsynsmand og Leverandør ved Skolernes Samlinger af fysiske Apparater. Meningen er at henlede Opmærksomheden paa det mindre Helbige i, at Instrumentmager Weizmann baade er Tilsynsmand og Leverandør. Det er en Dobbeltthed i Stillingen, som kan medføre Ulemper — jeg paaistaar ikke, at det har medført Ulemper; der kan være Grunde, som hidtil har gjort det nødvendigt at forene de to Stillinger i een Mand's Person; men at det i og for sig er ubølgigt, er utvivlsomt. Det er en Dobbeltthed i Stillingen, som aabenbart indeholder Farer for Misbrug. — Der findes dernæst en Bemærkning om Kvinders Afgang til Kunstakademiet, som jeg nærmere skal omtale. Det er en Bemærkning, som Udvalget har optaget i Henshold til et Andragende fra Kunstnerinder i Danmark om at blive delagtige i akademisk Undervisning ved selve Kunstakademiet. For en Del Aar tilbage var dette Spørgsmaal første Gang oppe, nemlig i Halvfjerdsjerne, da der forhandlede om Opførelsen af en ny Kunststudstillingsbygning. Da blev ogsaa dette Spørgsmaal reist, og det blev fra daværende Kultusminister Fiskers Side mødt med megen Velwillie, at give Afgang for Kvinder til Akademiet. Der blev imidlertid fra den daværende Kultusministers Side gjort den Bemærkning, at Grunden, hvorfor man ikke havde kunnet optage Kvinder under den almindelige Undervisning paa Akademiet, var den, at der ikke var tilstrækkelig Plads; men en saadan Plads vilde blive staffet, naar man gik ind paa den nye Udstillingsbygning. Imidlertid oprettedes der en privat Tegneskole for Kvinder, som fik betydelig Understøttelse fra Statskassens Side, og som ganske vist begyndte nærmest som Undervisning i kunstindustriell Virksomhed for Kvinder, men siden udvidede sin Virksomhed betydeligt, nemlig til ogsaa at omfatte selve Uddannelsen af Kunstnerinder. Det er imidlertid Noget, som vel for en Tid kunde være tilstrækkeligt; men man kan ikke fortænke de malende Kvinder i, at de i Virkeligheden dog savne den Ligestilling paa det Omraade, som man ikke kan negte er fuldt berettiget.

Den Undervisning, de kunne faae paa en saadan privat Skole — der er to, men jeg sigter navnlig til den større — er for det Første dyrere, ja ikke saa lidt dyrere, end den, man kan faae paa Akademiet; den er dernæst mindre tilfredsstillende, fordi de bedste Lærere altid findes paa Akademiet; der søge de naturligen hen; og endelig for det Tredie, fordi Konkurrencen med de mandlige Elever spiller en saa overordentlig stor Rolle navnlig for Maleriets Vedkommende. Det er en bekjendt Ting, at i Udlandet, navnlig i Frankrig, hvor Undervisning væsentlig sker ad privat Vej, der er Uddannelsen af mandlige og kvindelige Elever i Almindelighed sælles under samme Lærere, og Konkurrencen spiller en overordentlig stor Rolle. Der er imidlertid en Ting her at bemærke. Daværende Kultusminister Fisker stillede sig som sagt velvillig til Sagen og holdt ogsaa sit Løfte, idet han optog i den Plan, som blev forelagt Rigsdagen, en Bevilling udtryffeligt til Lokaler til Skolen for Kvinder. Der findes altsaa nu Plads, og der er Løfte fra Ministerens Side om, at denne Foranstaltning skal træde i Kraft; men derved er det hidtil blevet, og det er aabenbart, at der derved sker de malende Kvinder en Uret. De faae ikke, hvad der er lovet dem, og de faae heller ikke Undervisning for den Pris og af den Godhed, som de ere berettigede til at forlange. Jeg skal derfor paa Udvalgets Begne tillade mig at opfordre den høitærede Minister til at effektuere det Løfte, som i sin Tid blev givet Thinget af Kultusminister Fisker om at give Kvinder Afgang til Akademiets Kunstskole under lige Forhold som Mænd. Dermed er ikke sagt, at de behøve at arbejde efter Model i samme Stue — den Betragtning er mig velbekjendt, den er reist fra forskjellig Side; men da der er tilstrækkelige Lokaler, kan man let komme ud over den Bankekylighed; det er blot Villighed fra Akademiets Side, det kommer an paa, og i saa Henseende maa den høitærede Minister vel kunne sætte det igjennem, som er blevet lovet Thinget. — Jeg skal ligeledes gjøre opmærksom paa en Bemærkning, som findes under Nr. 109 i Betænkningen i Anledning af, at Ministeren har forhøiet Deputater til Skovfogder og Opsynsmænd paa Sorø Akademis Gods ved ren administrativ Foranstaltning uden Lovhjemmel. Udvalget kan ikke erkjende dette for rigtigt, men antager, at den høitærede Minister vil indrømme, at der skal Finantslovsbevilling til en saadan Foranstaltning; derfor skal jeg ikke nu opholde mig længere derved. — Under Nr. 112 i Betænkningen findes en Bemærkning om